

Regeringens proposition till Riksdagen om godkännande av konvention nr 140 om betald ledighet för studier som antagits vid Internationella arbetskonferensen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

Propositionen innehåller ett förslag till konvention nr 140, som antagits vid Internationella arbetsorganisationens (ILO) allmänna konferens, Internationella arbetskonferensen.

Konvention nr 140 från 1974 gäller betald ledighet för studier. Med betald ledighet för studier avses enligt konventionen ledighet som beviljas en arbetstagare för studieändamål under en bestämd period på arbetstid med åtnjutande av tillräckliga ekonomiska förmåner. Den ledighet som avses i konventionen skall

kunna användas för utbildning på alla nivåer såsom t. ex. för komplettering och utvecklande av yrkeskunskaperna, studier för allmänbildning och fackföreningutbildning. Konventionen ger medlemsstaterna möjlighet att avgöra hur systemet med studieledighet skall finansieras.

Finlands lagstiftning motsvarar bestämmelserna i konventionen, och det finns inte längre några lagstiftningshinder för godkännande av konventionen.

ALLMÄN MOTIVERING

1. Ärendets beredning

Riksdagen behandlade redan 1975 konvention nr 140 på det sätt som artikel 19 i Internationella arbetsorganisationens (ILO) stadga förutsätter och konstaterade att lagstiftningen och nationell praxis inte då motsvarade bestämmelserna i konventionen i den mån att den kunde ha ratificerats. I enlighet med Internationella arbetsorganisationens konvention nr 144 och förordningen om Finlands ILO-delegation (851/77) har delegationen omprövat möjligheterna att ratificera denna konvention som tidigare antagits vid Internationella arbetskonferensen.

Finlands ILO-delegation har behandlat ärendet och förordar ratificering av konventionen.

2. Nuläget och konventionens betydelse

Konventionen antogs vid Internationella ar-

betskonferensen 1974. Den trädde i kraft internationellt den 23 september 1976. Konventionen har ratificerats av 21 stater. De västeuropeiska länder som ratificerat konventionen är Frankrike, Tyskland, Spanien, Förenade Konungariket, Nederländerna samt av de nordiska länderna Sverige 1975.

Regeringen har på det sätt som artikel 19 i Internationella arbetsorganisationens stadga förutsätter bringat konventionen till riksdagens kännedom (RP 169/1975 rd.). I regeringens proposition konstaterades att lagstiftningen inte innehöll sådana i konventionen förutsatta bestämmelser som skulle ha tryggt betald ledighet för studier. Vissa principer i konventionen hade godtagits i de utbildningsavtal som ingåtts mellan arbetsmarknadsparterna. Regeringen ansåg dock att tillämpningsområdet för dessa avtal var snävare än det som förutsattes i ILO:s konvention och att konventionen i flera avseenden medförde förpliktelser som inte kun-

de fullgöras ändamålsenligt enbart genom kollektiv- och tjänstekollektivavtal. Regeringens mål konstaterades dock vara att undanröja alla hinder för en ratificering av konventionen.

I socialutskottets utlåtande, som utgör grunden för riksdagens svar, konstaterades att utvecklandet av det i konventionen avsedda systemet med betald ledighet för studier även i Finland utan dröjsmål bör bringas på lagstadgad grund.

Statsrådet tillsatte den 30 oktober 1975 en kommitté med uppgift att bereda en regeringsproposition om ett system med betald ledighet för studier. Utgående från ett förslag av kommittén för studieledighet avlät regeringen en proposition (298/1978 rd.) i ärendet. Lagen om studieledighet (273/79) trädde i kraft den 1 januari 1980. I lagen om studiestöd (28/72) har genom en lagändring (95/87) 1987 temporärt

intagits ett stadgande även om vuxenstudiepenning. Vuxenstudiepenningen har fr.o.m. den 1 januari 1991 (684/90) ombildats till ett permanent stöd.

Ratificeringen av konventionen bör anses vara viktig, emedan målen för konventionen kontinuerligt ökar i betydelse. Den utbildning som ges i barndomen och ungdomen räcker inte längre för att tillfredsställa utbildningsbehoven i vårt samhälle. I vårt utbildningssystem övergår man nu stegvis till fortgående utbildning som omspannar hela den aktiva åldern. En förändring i de ekonomiska och sociala förhållandena, särskilt i fråga om närings- och yrkesstrukturen, internationaliseringen, uppriktigheten av sysselsättningen samt den kontinuerliga utvecklingen inom vetenskapens och teknikens områden förutsätter också fortgående vuxenutbildning och studier.

DETALJMOTIVERING

1. Konventionens innehåll

Enligt konventionen avses med betald ledighet för studier ledighet som beviljas en arbetstagare för sstudienändamål under en bestämd period på arbetstid med åtnjutande av tillräckliga förmåner. Den ledighet som avses i konventionen skall kunna användas för utbildning på alla nivåer såsom t.ex för komplettering och utvecklande av yrkeskunskaperna, studier för allmänbildning och fackföreningsutbildning. Medlemsstaterna borde planera och utöva en sådan politik som främjar beviljandet av studieledighet. Då åtgärder styrs och dimensioneras skall utvecklingsnivån och de speciella behoven inom landets olika verksamhetsområden beaktas. Santidigt skall de sammanjämkas med allmän sysselsättnings- undervisnings- och arbetstidspolitik. Beviljande av betald ledighet kan genomföras med nationell lagstiftning, med kollektivavtal, skiljedomar eller på annat sätt i överensstämmelse med nationell praxis. Offentliga myndigheter, arbetstagar- och arbetsgivarorganisationer samt inrättningar som meddelar undervisning skall delta i planeringen och genomförandet av systemet för den betalda ledigheten. Konventionen lämnar till medlemsstatens avgörande den omständigheten vem

eller vilka som i sista hand skall finansiera ledigheten. Villkoren för studieledighetens beviljande kan växla beroende på studiernas beskaffenhet.

I fråga om vissa sådana arbetstagargrupper som kan antas stanna utanför de sedvanliga systemen såsom arbetstagare vid småföretag, skiftarbetare, arbetstagare som har en familj att försörja och lantbruksarbetare förutsätts specialåtgärder för tryggheten av konventionens förmåner också för dessa arbetstagare. Genom arrangemangen skall å andra sidan även säkras att studieledigheten jämställs med arbetstiden vid bestämmandet av de förmåner som tillkommer arbetstagaren på grund av arbetsförhållandet. Enligt konventionen får arbetstagarens rätt till studieledighet inte begränsas på grund av arbetstagarens ras, hudfärg, kön eller av andra liknande orsaker.

2. Konventionens förhållande till Finlands gällande lagstiftning och praxis

I lagen (273/79) och förordningen (864/79) om studieledighet, lagen (287/72) och förord-

ningen (287/72) om studiestöd, samt statstjänstemannalagen (755/86) jämte ändringar ingår stadganden om betald ledighet för studier. Syftet med lagen om studieledighet är att med hjälp av studieledighetsarrangemang ge i arbetsslivet verksamma personer möjlighet till utbildning och studier. I tillämpliga delar gäller lagen även lantbruksföretagare och andra vuxenstuderande som utför eget arbete. Rätt till studieledighet har enligt lagen varje arbetstagare, funktionär eller tjänsteman, vars anställningsförhållande såsom huvudsyssla till en och samma arbetsgivare har pågått minst ett år. Lantbruksföretagare och andra personer som utför eget arbete är berättigade att få med studieledighetsförmåner jämförbara semesterförmåner för sådan studietid för vilken löntagare kan beviljas studieledighet.

Studieledighet kan fås högst två år under en tid av fem år och den kan användas antingen i en eller flera perioder. Studieledighet kan beviljas för alla studier inom utbildning som är underställd offentlig tillsyn. Studieledighet kan även beviljas för fackföreningsutbildning i enlighet med vad som särskilt har överenskommit i arbets- funktionärs- eller tjänstekollektivavtal mellan riksomfattande arbetsmarknadsorganisationer. Utbildning för lantbruksföretagare kan utgöra grund för beviljande av studieledighet, om utbildningen ansluter sig till lantbruksföretagarnas samhällliga intressebevakning.

Möjligheterna till studieledighet har utökats efter att lagen har trätt i kraft. Efter en revidering 1986 (663/86) gäller studieledigheten även studier utomlands. Efter ändringen av lagen om studieledighet (42/91) förutsätter studier utomlands inte längre en särskild överenskommelse med arbetsgivaren, utan arbetstagararen är berättigad till dessa studier på samma sätt som till studier i sitt hemland. Förordningen om studieledighet har ändrats (478/91) så att handledda självstudier på heltid ingår i de studieformer som berättigar till studieledighet. Utbildning som berättigar till studieledighet är efter den ovan nämnda ändringen av förordningen sådan utbildning som undervisningsministeriet godkänt särskilt. Utöver godkännande krävs inte längre undervisningsministeriets övervakning. Ändringarna i förordningen trädde i kraft den 15 mars 1991 och ger ytterligare möjligheter till studieledighet. De utbyggda studieformerna omfattar även studier utomlands.

Arbetsarkyddmyndigheterna övervakar att lagen om studieledighet iakttas. I fråga om arrangörer av undervisning och utbildning skall dock undervisningsmyndigheterna se till att lagen iakttas. Arbetsgivar- och arbetstagarorganisationerna kan bl.a. genom arbetsarkydddelegationen delta i uppföljningen av behovet att utveckla lagen.

Studieledighet som avses i lagen om studieledighet beviljas utan lön. Arbetsgivaren är inte skyldig att betala lön eller annan ersättning under studieledigheten, om inte därom har överenskommit i kollektiv-, tjänstekollektiv- eller funktionärskollektivavtalet.

Enligt utbildningsavtalen mellan centralorganisationerna ersätter arbetsgivaren arbetstagararen såväl för de kostnader vilka föranleds av yrkesinriktad vidareutbildning, fortbildning och omskolning enligt vad arbetsgivaren bestämt som för de kostnader vilka föranleds av sådan avtalsenlig gemensam utbildning som anordnas av arbetsmarknadsparterna samt även för arbetstagararens inkomstbortfall. Arbetsgivaren ersätter inom ramen för kollektiv-, funktionärskollektiv- eller tjänstekollektivavtalet arbetstagararens inkomstbortfall även då det föranleds av fackföreningsutbildning. I utbildningsavtalen ingår även bestämmelser om rätten till bl.a. fackförenings- och arbetsarkyddutbildning under arbetstid.

Även i statens tjänstekollektivavtal och i det kommunala tjänste- och arbetsarkyddavtal om arbetsmarknadsutbildning och i tillämpningsanvisningarna till dessa ingår bestämmelser om rätten att för fackförenings- och arbetsarkyddutbildning få tjänsteledighet som stöds ekonomiskt.

Enligt lagen om avlöning i statens tjänster eller befattningar kan avlöningen under vissa förutsättningar erläggas antingen delvis eller i sin helhet för sådana studier, vilka är ägnade att främja utförande av åligganden vid ämbetsverket eller anstalten. Finansministeriet meddelade den 11 oktober 1989 föreskrifter om avlöningen (P 12/89).

För vissa studieformer betalas specialstöd. T.ex. en person som blivit antagen till arbetsarkyddpolitisk vuxenutbildning får av staten utbildningsstöd som motsvarar arbetslöshetsdagpenningen. Den som vill delta i sådan utbildning ansöker därom via arbetsarkyddmyndigheterna. Stödet beviljas i regel för yrkesutbildning och det är avsett att öka mottagararens

möjligheter till sysselsättning eller, för sysselsatta personers del, arbetsförhållandets varaktighet eller karriärmöjligheterna.

Förutom understöd som betalas för sysselsättningsutbildning betalas ett vuxenutbildningsbidrag till avgångsbidraget i syfte att stöda sådana personers studier som har sagts upp på grund av att arbetsgivaren av ekonomiska orsaker eller produktions-skäl har varit tvungen att minska antalet arbetstagare eller att upphöra med sin verksamhet. Vuxenutbildningstillägg kan betalas till personer i åldern 30 – 64 år. År 1991 betalas i vuxenutbildningstillägg 1 300 mk per månad. Tillägget är skattefritt inkomst. Personer i arbetsavtalsförhållande och de som är anställda hos en kommun eller kyrkan kan söka vuxenutbildningstillägg ur utbildnings- och avgångsbidragetsfonden. Statens tjänsteinnehavare kan söka vuxenutbildningstillägg hos statskontoret.

I den inkomstpolitiska helhetsuppgörelse som arbetsmarknadsparterna godkände den 15 januari 1990 har det avtalats om att avgångsbidragetsfonden ändras till en utbildnings- och avgångsbidragetsfond. Lagen om utbildnings- och avgångsbidragetsfonden (537/90) trädde i kraft den 1 augusti 1990 och lagens system med yrkesutbildningspenning togs i bruk vid ingången av 1991. Systemet är i kraft till den 31 december 1993 i experimentsyfte. Med hjälp av den yrkesutbildningspenning som betalas ur fonden deltar arbetsgivaren även i finansieringen av frivilliga studier.

En allmän förutsättning för beviljande av yrkesutbildningspenningen är att sökanden är anställd i arbets- eller tjänsteförhållande. Arbets- eller tjänsteförhållandet bör fortgå under utbildningstiden. Yrkesutbildningspenning kan betalas till en person som fyllt 30 år och som tar oavlönad studieledighet för att inleda studier på heltid. Yrkesutbildningspenningens storlek har differentierats enligt sökandens ålder. Under 1991 är stödet 1 300 mk/månad för personer i åldern 30—39 år, 1 500 mk/månad för personer i åldern 40—49 år och 1 700 mk/månad för personer som fyllt 50 år. Yrkesutbildningspenningen är skattefritt inkomst.

Till lagen om studiestöd fogades 1987 i experimentsyfte temporära stadganden om vuxenstudiepenning. Genom en ändring av lagen om studiestöd (684/90) ombildades vuxenstudiepenningen vid ingången av 1991 till ett permanent stöd. Systemet med stöd för vuxenstudier består av det normala studiestödet och

vuxenstudiepenningen. Utöver det övriga studiestödet kan av statens medel beviljas vuxenstudiepenning i ersättning för inkomstbortfallet. I lagen om studiestöd finns stadganden om ekonomiskt stöd för studieledighet. Med studiestöd avses statsborgen och räntestöd för studielån samt studiepenning och numera dessutom vuxenstudiepenning.

Studiepenning beviljas för studier på heltid i gymnasium, folkhögskola, yrkesläroanstalt eller högskola under minst åtta veckor. Den som inleder vuxenstudier skall ha fyllt 30 år. Vuxenstudiepenningen utgör 25 % av den stabiliserade lönenivån före studierna, 1991 minst 1 200 mk och högst 2 800 mk i månaden. Vuxenstudiepenningen är skattepliktig inkomst.

Lantbruksföretagarna kan få det normala studiestödet och vuxenstudiestöd, om de allmänna förutsättningarna för erhållandet av dessa stöd uppfylls. Dessa stödformer är i regel avsedda för långvariga studier. Med stöd av statsrådets beslut (48/91) pågår 1991 ett försök med vuxenstudiepenning för lantbruksföretagare i syfte att stöda en kortvarig utbildning för lantbruksföretagarna. Studiepenning beviljas för yrkesutbildning som är underställd offentlig tillsyn och för vilken sökanden inte får stöd från annat håll. Stödet beviljas av landsbygdsdistriktet. Studiepenning kan betalas till lantbruksföretagare och familjemedlemmar som arbetar på lägenheten. Mottagaren av studiepenning kan vara 18—60 år. Stöd beviljas för studier som pågår 5—39 dagar och som kan omfatta ett eller flera avsnitt. Studiepenningen är 150 mk för varje studiedag.

Om semester- och pensionsförmåner som bestäms på grundvalen av studieledighet stadgas särskilt. Enligt semesterlagen minskar semesterförmånerna inte på grund av studieledighet som varat högst 30 dagar per kvalifikationsår. Enligt den tolkning som tillämpas i försäkringspraxis inflyter i lagen om pension för arbetstagare avsedd pension för studieledighetstiden under högst ett år. I fråga om ett anställningsförhållande till staten berättigar en oavlönad studieledighetstid som överstiger 30 dagar inte till pension. De övriga anställningsvillkoren bibehålls om i kollektiv-, tjänsterkollektiv- eller funktionärskollektivavtalet särskilt har avtalats om dessa.

Med stöd av lagen om avbytar-service för lantbruksföretagare (2/85) kan en lantbruksfö-

retagare som vill delta i vuxenutbildning få avbytarservice för högst tio dagar per år. För servicen uppbärs normal avgift.

Med stöd av vad som anförts ovan anses förutsättningar föreligga för ratificering av konventionen.

3. Utlåtanden

Arbetsministeriet begärde våren 1990 utlåtanden om konventionen nr 140 för den rapport om icke ratificerade konventioner som skall lämnas till ILO. De organisationer som avgav sitt utlåtande, dvs. Arbetsgivarnas i Finland Centraförbund AFC, Affärsarbetsgivarnas Centraförbund AAC, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC, Tjänstemannaorganisationernas Centraförbund TOC och AKAVA, konstaterade att Finlands lagstiftning uppfyller villkoren i konvention nr 140.

Helsingfors den 20 september 1991

Republikens President
MAUNO KOIVISTO

4. Ikraftträdande och uppsägning av konventionerna

För de medlemsstaters del som ratificerat den i förslaget avsedda konventionen träder den i kraft tolv månader efter den dag då ratificeringen registrerats vid Internationella arbetsbyrån.

En medlemsstat som har ratificerat konventionen kan säga upp ratificationen sedan tio år förflutit från den dag då konventionen först trädde i kraft. Efter det kan konventionen sägas upp vart tionde år.

5. Riksdagsbehandlingen av konventionen

I konvention nr 140 ingår inte några bestämmelser som strider mot gällande lagstiftning eller som förutsätter lagstiftningsåtgärder.

Med stöd av vad som anförts ovan och i enlighet med 33 § riksdagsordningen föreslås,

att Riksdagen godkänner Internationella arbetsorganisationens konvention nr 140 om betald ledighet för studier, vilken godkänts vid den 59 Internationella arbetsskonferensen i Genève den 24 juni 1974.

Minister *Iilka Kanerva*

(Översättning)

Bilaga

Konvention (nr 140) om betald ledighet för studier

Internationella arbetsorganisationens allmänna konferens,

som av styrelsen för Internationella arbetsbyrå sammankallats till Genève och den 5 juni 1974 inlett sitt femtionionde sammanträde,

som konstaterar att artikel 26 i den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna fastslår att var och en har rätt till undervisning,

som vidare beaktar de bestämmelser om tjänsteledighet och tillfällig ledighet för arbetstagare för deltagande i undervisnings- eller utbildningsprogram, som ingår i av ILO antagna rekommendationer angående yrkesutbildning och skydd för arbetstagarnas representanter,

som finner att det behov av återkommande undervisning och utbildning som betingas av den vetenskapliga och tekniska utvecklingen och av de ekonomiska och sociala förhållandenas omvandling kräver lämpliga åtgärder beträffande ledighet i undervisnings- och utbildningssyfte för att tillgodose nya strävanden, behov och målsättningar av social, ekonomisk, teknologisk och kulturell karaktär,

som finner att betald ledighet för studier bör betraktas som ett av medlen att tillgodose enskilda arbetstagares verkliga behov i det nutida samhället,

som finner att betald ledighet för studier bör betraktas som ett led i en politik för återkommande undervisning som skall genomföras successivt och på ett effektivt sätt,

som beslutat antaga vissa förslag angående betald ledighet för studier, vilken fråga utgör den fjärde punkten på sammanträdets dagordning,

och som beslutat att dessa förslag skall taga formen av en internationell konvention,

Convention (No. 140) concernant le congé-éducation payé

La Conférence générale de l'Organisation internationale du Travail,

Convoquée à Genève par le Conseil d'administration du Bureau international du Travail, et s'y étant réunie le 5 juin 1974, en sa cinquante-neuvième session;

Notant que l'article 26 de la Déclaration universelle des droits de l'homme proclame que toute personne a droit à l'éducation;

Notant en outre les dispositions contenues dans les recommandations internationales du travail existantes sur la formation professionnelle et la protection des représentants des travailleurs et relatives au détachement temporaire des travailleurs ou à l'octroi de temps libre pour leur permettre de participer à des programmes d'éducation ou de formation;

Considérant que le besoin d'éducation et de formation permanentes, correspondant au développement scientifique et technique et à l'évolution des rapports économiques et sociaux, appelle des mesures appropriées en matière de congé aux fins d'éducation et de formation pour répondre aux aspirations, besoins et objectifs nouveaux d'ordre social, économique, technologique et culturel;

Reconnaissant que le congé-éducation payé devrait être considéré comme un des moyens permettant de répondre aux besoins réels de chaque travailleur dans la société contemporaine;

Considérant que le congé-éducation payé devrait être conçu en fonction d'une politique d'éducation et de formation permanentes à mettre en œuvre de manière progressive et efficace;

Après avoir décidé d'adopter diverses propositions relatives au congé-éducation payé, question qui constitue le quatrième point à l'ordre du jour de la session;

Après avoir décidé que ces propositions devraient prendre la forme d'une convention internationale,

antager denna den 24 juni 1974 följande konvention, som benämnes "Konvention om betald ledighet för studier, 1974":

Artikel 1

I denna konvention avses med uttrycket betald ledighet för studier ledighet som beviljas en arbetstagare för studieändamål under en bestämd period på arbetstid med åtnjutande av tillräckliga ekonomiska förmåner.

Artikel 2

Varje medlemsstat skall utforma och genomföra en politik som syftar till att genom metoder lämpade efter landets förhållanden och sedvanor och om så påkallas stegvis främja beviljandet av betald studieledighet för

- a) utbildning på alla nivåer;
- b) allmänbildande, social och medborgerlig undervisning;
- c) facklig undervisning.

Artikel 3

I föregående artikel omnämnd politik skall vara ägnad att, om så påkallas på olika sätt, bidra till

- a) förvärvande, förbättring och anpassning av de färdigheter, som erfordras för utövande av ett yrke eller en funktion, samt främjande av sysselsättning och anställningstrygghet inför den vetenskapliga och tekniska utvecklingen samt den ekonomiska och strukturella omvandlingen;
- b) arbetstagarnas och deras representanters sakkunniga och aktiva medverkan i företagets verksamhet och i samhällslivet;
- c) arbetstagarnas mänskliga, sociala och kulturella förkovran; och
- d) främjande i allmänhet av en lämplig återkommande undervisning och utbildning som gör det lättare för arbetstagarna att anpassa sig efter tidens krav.

Artikel 4

Denna politik skall taga hänsyn till landets och de olika verksamhetsområdenas utvecklingsnivå och speciella behov, och den skall samordnas med den allmänna politiken på sysselsättningens, undervisningens och utbildningens område ävensom med arbetstidspolitiken, varvid i den mån så är lämpligt hänsyn

adopte, ce vingt-quatrième jour de juin mil neuf cent soixante-quatorze, la convention ci-après qui sera dénommée Convention sur le congé-éducation payé, 1974:

Article 1

Dans la présente convention, l'expression "congé-éducation payé" signifie un congé accordé à un travailleur à des fins éducatives pour une période déterminée, pendant les heures de travail, avec versement de prestations financières adéquates.

Article 2

Tout Membre devra formuler et appliquer une politique visant à promouvoir, par des méthodes adaptées aux conditions et usages nationaux et au besoin par étapes, l'octroi de congé-éducation payé à des fins:

- a) de formation à tous les niveaux;
- b) d'éducation générale, sociale ou civique;
- c) d'éducation syndicale.

Article 3

La politique visée à l'article précédent devra tendre à contribuer, au besoin selon des modalités différentes:

- a) à l'acquisition, au perfectionnement et à l'adaptation des qualifications nécessaires à l'exercice de la profession ou de la fonction ainsi qu'à la promotion et à la sécurité de l'emploi face au développement scientifique et technique et aux changements économiques et structurels;
- b) à la participation compétente et active des travailleurs et de leurs représentants à la vie de l'entreprise et de la communauté;
- c) à la promotion humaine, sociale et culturelle des travailleurs;
- d) d'une façon générale, à la promotion d'une éducation et d'une formation permanentes appropriées, aidant les travailleurs à s'adapter aux exigences de leur époque.

Article 4

Cette politique devra tenir compte du stade de développement et des besoins particuliers du pays et des divers secteurs d'activité, être coordonnée avec les politiques générales relatives à l'emploi, à l'éducation, à la formation et à la durée du travail et prendre en considération, dans les cas appropriés, les variations

skall tagas till säsongmässiga variationer i arbetstidens längd och i arbetsvolymen.

Artikel 5

Beviljandet av betald studieledighet skall regleras genom nationell lagstiftning, genom kollektivavtal, genom skiljedom eller på annat sätt som är förenligt med nationell praxis.

Artikel 6

De offentliga myndigheterna, arbetsgivar- och arbetstagarorganisationerna och de institutioner eller organ som svarar för undervisning och utbildning skall på ett efter landets förhållanden och sedvanor lämpat sätt medverka vid utformningen och genomförandet av en politik som främjar betald ledighet för studier.

Artikel 7

Åtgärder för betald ledighet för studier skall grundas på en regelbunden och tillräcklig finansiering i överensstämmelse med nationell praxis.

Artikel 8

Arbetstagare skall icke nekas betald ledighet för studier på grund av ras, hudfärg, kön, religion, politisk uppfattning, nationell härkomst eller socialt ursprung.

Artikel 9

Då så är påkallat skall särskilda bestämmelser angående betald ledighet för studier fastställas.

a) då särskilda kategorier av arbetstagare, såsom arbetstagare vid små företag, jordbruksarbetare eller eljest inom isolerade områden, skiftarbetare eller arbetstagare med familjeansvar, har svårighet att begagna sig av de allmänna anordningarna;

b) då särskilda kategorier av företag, såsom små företag eller säsongföretag, har svårighet att anpassa sig till de allmänna anordningarna, utgående från att arbetstagare vid dessa företag icke skall uteslutas från förmånen av betald ledighet för studier.

Artikel 10

Förutsättningarna för erhållande av betald

saisonnnières de la durée ou du volume de travail.

Article 5

L'octroi du congé-éducation payé sera mis en œuvre par la législation nationale, les conventions, les sentences arbitrales, ou de toute autre manière conforme à la pratique nationale.

Article 6

Les autorités publiques, les organisations d'employeurs et de travailleurs, les institutions ou organismes qui dispensent l'éducation et la formation devront être associés, selon des modalités appropriées aux conditions et à la pratique nationales, à l'élaboration et à l'application de la politique tendant à promouvoir le congé-éducation payé.

Article 7

Le financement des arrangements relatifs au congé-éducation payé devra être assuré de façon régulière, adéquate et conforme à la pratique nationale.

Article 8

Le congé-éducation payé ne devra être refusé aux travailleurs en raison de leur race, de leur couleur, de leur sexe, de leur religion, de leur opinion politique, de leur ascendance nationale ou de leur origine sociale.

Article 9

Au besoin, des dispositions spéciales concernant le congé-éducation payé devront être prises:

a) lorsque des catégories particulières de travailleurs ont des difficultés à bénéficier des arrangements généraux, par exemple les travailleurs des petites entreprises, les travailleurs ruraux ou autres résidant dans des zones isolées, les travailleurs affectés aux travaux par équipes ou les travailleurs ayant des responsabilités familiales;

b) lorsque des catégories particulières d'entreprises, par exemple les petites entreprises ou les entreprises saisonnières, ont des difficultés à appliquer les arrangements généraux, étant entendu que les travailleurs occupés dans ces entreprises ne seront pas exclus du bénéfice du congé-éducation payé.

Article 10

Les conditions à remplir par les travailleurs

ledighet för studier kan variera, beroende på om ledigheten avser

- a) utbildning på alla nivåer;
- b) allmänbildande, social eller — medborgerlig undervisning;
- c) facklig undervisning.

Artikel 11

En period av betald ledighet för studier skall jämföras med faktisk arbetstid och för fastställande av anspråk; på sociala förmåner och andra rättigheter som grundar sig på anställningsförhållandet i enlighet med nationell lagstiftning, kollektivavtal, skiljedom eller på annat sätt som är förenligt med nationell praxis.

Artikel 12

De officiella ratifikationerna av denna konvention skall delges Internationella arbetsbyråns generaldirektör och registreras av honom.

Artikel 13

1. Denna konvention är bindande endast för de medlemmar av Internationella arbetsorganisationen vilkas ratifikationer registrerats av generaldirektören.

2. Den träder i kraft tolv månader efter det två medlemmars ratifikationer registrerats av generaldirektören.

3. Därefter träder denna konvention i kraft för varje medlem tolv månader efter den tidpunkt då dess ratifikation registrerats.

Artikel 14

1. Medlem som ratificerar denna konvention kan, sedan tio år förflutit från den tidpunkt då konventionen först trädde i kraft, uppsäga densamma genom skrivelse som delges Internationella arbetsbyråns generaldirektör för registrering. Uppsägningen träder ej i kraft förrän ett år efter det den registrerats.

2. Varje medlem, som ratificerar denna konvention och icke inom ett år efter utgången av den i föregående mom. nämnda tioårsperioden gör bruk av den uppsägningsrätt som medges i denna artikel, skall vara bunden för en ny period av tio år och kan därefter på de i denna artikel föreskrivna villkoren uppsäga konventionen vid utgången av varje tioårsperiod.

pour bénéficier du congé-éducation payé pourront différer selon que ce congé est accordé pour:

- a) la formation, à tous les niveaux;
- b) l'éducation générale, sociale ou civique;
- c) l'éducation syndicale.

Article 11

La période de congé-éducation payé devra être assimilée à une période de travail effectif pour déterminer les droits à des prestations sociales et les autres droits découlant de la relation de travail, selon ce que prévoient la législation nationale, les conventions collectives, les sentences arbitrales ou toute autre méthode conforme à la pratique nationale.

Article 12

Les ratifications formelles de la présente convention seront communiquées au Directeur général du Bureau international du Travail et par lui enregistrées.

Article 13

1. La présente convention ne liera que les Membres de l'Organisation internationale du Travail dont la ratification aura été enregistrée par le Directeur général.

Elle entrera en vigueur douze mois après que les ratifications de deux Membres auront été enregistrées par le Directeur général.

3. Par la suite, cette convention entrera en vigueur pour chaque Membre douze mois après la date où sa ratification aura été enregistrée.

Article 14

1. Tout Membre ayant ratifié la présente convention peut la dénoncer à l'expiration d'une période de dix années après la date de la mise en vigueur initiale de la convention, par un acte communiqué au Directeur général du Bureau international du Travail et par lui enregistré. La dénonciation ne prendra effet qu'une année après avoir été enregistrée.

2. Tout Membre ayant ratifié la présente convention qui, dans le délai d'une année après l'expiration de la période de dix années mentionnée au paragraphe précédent, ne fera pas usage de la faculté de dénonciation prévue par le présent article sera lié pour une nouvelle période de dix années et, par la suite, pourra dénoncer la présente convention à l'expiration de chaque période de dix années dans les conditions prévues au présent article.

Artikel 15

1. Internationella arbetsbyråns generaldirektör skall underrätta samatliga medlemmar av Internationella arbetsorganisationen om registreringen av alla ratifikationer och uppsägningar, som delgivits honom av organisationens medlemmar.

2. När generaldirektören underrättar organisationens medlemmar om registreringen av den andra ratifikationen i ordningen, som delgivits honom, skall han fästa medlemmarnas uppmärksamhet på den dag då konventionen kommer att träda i kraft.

Artikel 16

Internationella arbetsbyråns generaldirektör skall för registrering jämlikt artikel 102 av Förenta nationerna stadga lämna Förenta nationernas generalsekreterare fullständiga upplysningar om varje ratifikation och uppsägning, som registrerats av honom enligt bestämmelserna i föregående artiklar.

Artikel 17

Närhelst Internationella arbetsbyråns styrelse finner det erforderligt skall styrelsen förelägga Internationella arbetsorganisationens allmänna konferens en redogörelse för konventionens tillämpning och överväga om det finns skäl att på konferensens dagordning uppföra frågan om dess revision, helt eller delvis.

Artikel 18

1. Om konferensen antager en ny konvention, varigenom förevarande konvention helt eller delvis revideras, och den nya konventionen ej föreskriver annat,

a) skall, utan hinder av bestämmelserna i artikel 14, en medlems ratifikation av den nya konventionen i sig innefatta omedelbar uppsägning av förevarande konvention, under förutsättning att den nya konventionen trätt i kraft;

b) skall från den dag, då den nya konventionen träder i kraft, förevarande konvention icke längre kunna ratificeras av medlemmarna.

2. Förevarande konvention skall likväl förbli gällande till form och innehåll för de medlemmar som ratificerat densamma men icke ratifi-

Article 15

1. Le Directeur général du Bureau international du Travail notifiera à tous les Membres de l'Organisation internationale du Travail l'enregistrement de toutes les ratifications et dénonciations qui lui seront communiquées par les Membres de l'Organisation.

2. En notifiant aux Membres de l'Organisation l'enregistrement de la deuxième ratification qui lui aura été communiquée, le Directeur général appellera l'attention des Membres de l'Organisation sur la date à laquelle la présente convention entrera en vigueur.

Article 16

Le Directeur général du Bureau international du Travail communiquera au Secrétaire général des Nations Unies, aux fins d'enregistrement, conformément à l'article 102 de la Charte des Nations Unies, des renseignements complets au sujet de toutes ratifications et de tous actes de dénonciation qu'il aura enregistrés conformément aux articles précédents.

Article 17

Chaque fois qu'il le jugera nécessaire, le Conseil d'administration du Bureau international du Travail présentera à la Conférence générale un rapport sur l'application de la présente convention et examinera s'il y a lieu d'inscrire à l'ordre du jour la Conférence la question de sa révision totale ou partielle.

Article 18

1. Au cas où la Conférence adopterait une nouvelle convention portant révision totale ou partielle de la présente convention, et à moins que la nouvelle convention ne dispose autrement:

a) la ratification par un Membre de la nouvelle convention portant révision entraînerait de plein droit, nonobstant l'article 14 ci-dessus, dénonciation immédiate de la présente convention, sous réserve que la nouvelle convention portant révision soit entrée en vigueur;

b) à partir de la date de l'entrée en vigueur de la nouvelle convention portant révision, la présente convention cesserait d'être ouverte à la ratification des Membres.

2. La présente convention demeurerait en tout cas en vigueur dans sa forme et teneur pour les Membres qui l'auraient ratifiée et qui

cerat den nya konvention, varigenom förevrande konvention revideras.

Artikel 19

De engelska och franska texterna till denna konvention skall ha lika vitsord.

ne ratifieraient pas la convention portant révision.

Article 19

Les versions française et anglaise du texte de la présente convention font également foi.

